

TÁRCA.

JELENTÉS

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR 1922. ÉVI ÁLLAPOTÁRÓL.

Az 1922. év a tevékeny munka esztendeje volt. A folyó munkát semmi sem szakította meg. A már régóta kívánatos revíziót megkezdtük és a nyomtatványosztályban három tudományszak revízióját a nyár folyamán el is végeztük.

Olvasótermünk az egész éven át nyitva volt s bár a kiadott látogatójegyek száma valamivel kevesebb, mint az elmúlt esztendőben, a Könyvtár használata ez évben nagyobb számokat mutat. Iskolák, egyesületek, valamint külföldiek, különösen a csere-akciók révén Budapestre került egyetemi hallgatók sűrűn látogatták egy-egy tisztviselőnk szakszerű vezetése mellett Könyvtárunkat.

A gyarapodás is jelentékenyen emelkedett a megelőző évekhez viszonyítva. A vársárlásnál — szűkös pénzforrásaink mellett — nagylelkű adományozók támogattak.

A Nyomtatványosztály beszerzései közül ki kell emelnünk: CALPINUS: *Dictionarium decem linguarum*. Lyon, 1588 és *Assertiones philosophiae practicae*. Nagyszombat, 1671.

A TODORESZKU-HORVÁTH-könyvtár gyarapítására és végleges berendezésére özv. TODORESZKU Gyuláné 138.629.10 koronát fordított. A gyarapodásból kiemelendő: *Magyarazattia az Evangeliumoknak*. Bártfa, 1608.

HALMOS Izor kétszer adományozott Könyvtárunknak 50.000 K-át, azzal a feltétellel, hogy az összeg felét sakk-irodalom beszerzésére fordítsuk.

A Népnevelő Filmipar R.-T. MAJOVSZKY Pál ny. min. tanácsos kezdeményezésére 100.000 koronát adományozott egy balkáni könyvtár céljaira.

Nagyobb volt számbeli gyarapodásunk a kötelezpéldányok révén is. Ez jelentékeny részben a könyvtárban ez évben is folytatott *Nemzeti Bibliographia* munkálatainak eredménye. Az ország területén megjelent nyomtatványok pontos adatainak összeállítása és nyilvántartása ugyanis

lehetővé teszi a be nem küldött új nyomtatványok reklamálását. Ez uton különösen amateur-példányokhoz jutott könyvtárunk, melyek beszolgáltatását nyomdáink szívesen elmulasztják.

A Hirlaptár 1848—49-i gyűjteménye a *Temesvárer Wochenblatt* és a *Reform* 1848. évfolyamával gyarapodott, melyeket SÜLYOK Zoltán könyvtárával vásároltunk meg.

A Kézirattár gyarapodásából kiemelkedő LISZT Ferenc két darab és SAINTE-BEUVE három darab levele SZALAY Lászlóhoz, továbbá a RAKODCZAY Pál hagyatékából származó színészettörténeti kéziratok. Végül különösen nagybecsű DOHNÁNYI Ernő ajándéka, ki zenekari *Suite-je* (Op. 19.) vezérkönyvének eredeti kéziratával gazdagította könyvtárunkat.

A Levéltár gyarapodásából meg kell említenünk Pozsony város vajnori szőlőhegyének 1538-i dézsmalajstromát, a kassai ötvösök céhszabályainak 1601, 1610 és 1708-ból való megerősítéseit, továbbá az alább felsorolt családi levéltárakat és cimeres leveleket.

A PETŐFI-centennariumot Könyvtárunk is méltóképen ünnepelte meg. Az ősz folyamán vetődött fel a PETŐFI-kiállítás gondolata, melynek anyagát Könyvtárunk nagyszámú PETŐFI-kéziratai, kiadásai és általában a PETŐFI-irodalom szolgáltatná. A kiállítás rendezésével megbízott dr. RÉDEY Tivadar a legnagyobb buzgalommal és hozzáértéssel oldotta meg feladatát. A kiállítást ez év december 30-án a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében dr. PETRI Pál államtitkár adta át a nyilvánosságnak.

Könyvtárunk folyóirata, a *Magyar Könyvszemle* 1922. évi folyama egy összevont számban jelent meg dr. GULYÁS Pál szerkesztésében.

Személyi változások: dr. MELICH János, az Orsz. Széchényi-könyvtár igazgatója három évi tevékeny és eredményes igazgatói és több mint negyedszázados könyvtárosi működés után — már korábban egyetemi ny. r. tanárrá neveztetvén ki — megvált intézetünkötől s helyébe a kormányzó úr Ö főméltósága dr. HÓMAN Bálint egyetemi magántanár, egyetemi könyvtárórt nevezte ki igazgatóvá. Nyugalomba vonultak: KERESZTY István osztályigazgató és dr. NÉMETH Gyuláné, dr. SEBESTYÉN Irén segédőr. A vall.- és közoktatásügyi miniszter úr Ö nagyméltósága dr. KÁDÁR Jolán, dr. BARTONIEK Emma, dr. GORIUPP Alisz és dr. TÓTH László fizetéstelen segédőröket múzeumi segédőrökké nevezte ki. Végül külön megbízás alapján foglalkoztattuk dr. FEST Aladár ny. tankerületi főigazgatót a revíziós munkálatoknál. Az év legjelentősebb eseménye Könyvtárunk szempontjából kétségtelenül az Országos Magyar Gyűj-

teményegyetem megalakulása volt. Az 1922. évi XIX. t.-c. reményt ad arra, hogy Könyvtárunk a Gyűjteményegyetem keretében a mai súlyos gazdasági viszonyok ellenére is képes lesz nemzeti és tudományos tradícióinak megfelelő munkásságot kifejteni és hagyományos színvonalát megőrizni. A rendkívül kedvező státus-viszonyok létesítésével a tisztviselők anyagi helyzetének javításáról is gondoskodás történt. A törvény alapján fogantatosított nagyarányú előlépések első sorozata már az 1922. év október havában megtörtént.

A tudományos tisztviselők státusában GARDA Samu berendelt tanár a VI., dr. ZSINKA Ferenc, dr. BORZSÁK István, dr. KÁDÁR Jolán, dr. BARTONIEK Emma, dr. GORIUPP Alisz, dr. TÓTH László múzeumi segédőrök, dr. GREXA Gyula és dr. THEISZ Frigyes berendelt tanárok a VIII. fizetési osztályba alkönyvtárnokokká, a Könyvtárunkban most létesített tudományos segédszemélyzeti státusban LAVOTTA Rezső berendelt zenedei igazgató a VII., ISTVÁNFY Károly tanító, STEFFANITS Mária, HÓMAN Borbála egyetemi könyvtártisztek és PARÁDI Lászlóné polg. isk. tanárnő a IX. és EPERJESY János tanító a XI. fizetési osztályba nevezettek ki.

Az évi forgalom és gyarapodás számszerinti kimutatása a következő: Elintézett hivatalos ügyek száma 522, a nyilvános olvasóterem látogatására jogosító igazolójegy kiadatott 2609 db.

A) *A Könyvtár használata.* a) *A Könyvtár helyiségében:* 1. Nyomtatványosztályban 20.576 kutató 70.586 művet használt. — 2. A Hírlaptárban 4453 kutató használt 8005 kötet hírlapot. — 3. A Kézirattárban 171 kutató 505 kéziratot, 684 irodalmi levelet, 12 zenei kéziratot, 1 irodalmi analektát és 2 kötet kézirat-katalogust. — 4. A Levéltárban 206 kutató 33.969 oklevelet és iratot használt. — b) *Könyvtáron kívül:* 1. A Nyomtatványosztályból 4000 kutató 6137 művet kölcsönzött. — 2. A Hírlaptárból 120 kutató 191 kötet hírlapot kölcsönzött. — 3. A Kézirattárból 5 kutató 10 kéziratot kölcsönzött. — 4. A Levéltárból 41 kutató kölcsönzött közintézetek helyiségeiben leendő használatra 7733 oklevelet és iratot és 24 fényképmásolatot.

B) *Kötésre* a Nyomtatványosztályból 2672 mű 3073 kötetét adtuk és e célra 160.963,70 koronát fordítottunk; a Hírlaptárból 386 kötet hírlapot adtunk és 20.647 koronát fordítottunk.

Házi könyvkötőműhelyünkben 1959 darabot köttettünk be és e célra 113.052,17 koronát fordítottunk. Javitottunk 302 darabot, munkadíjra és anyagra 40.021,10 koronát fordítottunk.

C) *Vásárlásra fordítottunk:* 1. A nyomtatványosztályban 266.720,31

koronát, 1194 márkát, 87.700 osztrák koronát, 2410 lengyel márkát, ezenkívül háborús anyagra 266 koronát. — 2. A Hirlaptárban 521'90 koronát. — 3. A Kézirattárban 86.700 K-t és 1060 márkát. — 4. A Levéltárban pedig 4800 koronát.

D) *Gyarapodás.* 1. A Nyomtatványosztály *a)* kötelezpéldány útján 5116, *b)* ajándék útján 3827, *c)* vétel útján 1200, *d)* áttétel útján 82, *e)* csere útján 12, *f)* hivatalos úton 3, összesen 10.240 kötettel és 7368 kötelezpéldányként beérkező aprónyomtatvánnyal gyarapodott. A Nyomtatványosztályhoz tartozó háborús- és proletár-gyűjtemény *a)* kötelezpéldány útján 153, *b)* ajándék útján 2031, *c)* vétel útján 1166, *d)* csere útján 1, összesen 3351 darabbal gyarapodott. — 2. A Hirlaptár *a)* kötelezpéldány útján 36.716 hirlapszámmal, *b)* vétel útján 96, *c)* ajándék útján 206, *d)* áttétel útján 54, *e)* utólagos naplózás útján 16 évfolyam hirlappal gyarapodott. — 3. A Kézirattár *a)* ajándék és hagyomány útján 80 darabbal és 1 köteggel, *b)* vétel útján 26 darabbal és 1 köteggel, *c)* áttétel útján 8 darabbal, *d)* csere útján 1 darabbal gyarapodott. — 4. A Levéltár *a)* ajándék és hagyatékok útján 939, *b)* vétel útján 11, *c)* áttétel útján 928 irattal és nyomtatvánnyal gyarapodott.

A családi levéltárak közül kiegészítést nyert a gróf FORGÁCH családe 176, a DÖRY családe 16, a JESZENSZKY családe 98, a PODHRADSKY családe 62 darabbal és egy csomaggal, a ROSTY családe pedig egy csomaggal.

A *letétek* száma öt újabbal gyarapodott, és pedig a báró ATZÉL, a BEZERÉDJ család kámi, a BITSKEY, MADÁCH és NYÁRÁDY családok levéltárával.

A *cimeres levelek* száma 6 dbbal gyarapodott, ezek: II. LAJOS király Budán 1520. júl. 13-án kelt nemesítő levele a BITSKEY család számára; RUDOLF királynak Prágában 1580. dec. 3-án CZINTULA János részére adományozott cimérének XVIII. századi hártýára festett színes képe; 1649. jan. 22-én II. RÁKÓCZY György cimeres nemesítő levele az ERDEY család részére; 1670. dec. 16-án APAFI Mihály nemesítő levele LAPOSNYOKY PÁP György részére, 1676. évi április 21-én APAFI Mihály székelyfői oklevele NAGYBACZONI NAGY Máté és családja részére, I. FERENC JÓZSEF királynak Laxenburgban 1869. júl. 13-án kelt cimeres levele GYÖMRÖY Vilmos részére.

Az ország területéről való könyvkivitel szabályozó miniszteri rendelet értelmében a kivitel kulturális ellenőrzését ez évben is könyvtárunk teljesítette s evvel kapcsolatban a Könyvtár tisztviselői 1107 esetben végeztek szakértői szemlét.

A Könyvtár tisztviselői az 1919—1922. években a következő irodalmi munkásságot fejtették ki:

DR. MELICH JÁNOS

a könyvtár igazgatója, ny. r. egyetemi tanár.

Szerkesztette a Magyar Nyelv 1919—1921. évi folyamát SZILY Kálmánnal. 1922-ben ugyane folyóirat felelős szerkesztője. Szerkeszti GOMBOCZ Zoltánnal és NÉMETH Gyulával a Magyar Nyelvtudomány Kézikönyvét.

I. *Értekezések*: A Madách családnév. — Pozsony, Bratislava. — Dézs. (M. Nyelv 1919.) — Daróc. — Malom. (M. Ny. 1920.) — Bolgárok és szlávok. (M. Ny. 1921.) — Szvatopluk. — Mosony. (M. Ny. 1922.)

II. *Kisebb cikkek*: A *j* hang *ih yh*-val való írásáról. — Az *ly > j* hangváltozás. (M. Ny. 1919.) — Szt. Bernát a magyar kódexirodalomban. — A magyarság megtelepülése. — A magyarság eredete. — A magyar *ly* hangról. — † Asbóth Oszkár. — † Kara Ferenc. (M. Ny. 1920.) — A lengyel nyelvtörténeti szótárról. — Lőnevek a XVIII. századból. — Körösi Csoma-Archivum. — Kódexeink Mária legendái. — A lengyel nyelv déli határa. — A *csa, cse* képzőhöz. — M. Vasmer: Osteuropäische Ortsnamen. — Adalék a Besztercei Szójegyzék eredetéhez. — † Somogyi Géza. — Abádi Benedek nyelvéről. — Magyar jövevényszók a tót nyelvben. — Adi, mondi. — Voces paginorum. — Adalék a magyar titkos nyelvekhez. (M. Ny. 1921.) — Mutatvány egy magyar nyelvű cseh-tót tankönyvből. — Az *i* képzőről. — Népevek. — Az *ly > l > j* hangváltozásról. — Komáromi Cs. György nyelvéről. (M. Ny. 1922.)

III. *Szófejtések*: Szemeik. — Tés. — Csucsorka. — Ungar. — Magyare. — Ofenpest. — Budapest. — Cserebi dohány. — Monnó. — Gyáva. — Zátony. — Damórú fő. — Dózsa. (M. Ny. 1919.) — Bűn. — Danogat. — Délilibáb. — Gagyzó. — Csábogat. — Engessen. — Jassz. — Dugesz. — Lókötd. — Küngös. — Gélyok. — Eskereplye. — Vederni. — Dénes. — Új szó. — Kőszvényvirág. — Morena. — Mentalitás. — Labanc. — Finom. — Klecska. — Mastabér. — Szlovák = tót. — Sárlik. — Fene. — Szalonka. — Lejjebb. (M. Ny. 1920.) — Szittyó. — Pricsek. — Szepes. — Magura. — Megaj bet'ar. — Lemes. — Tréfa, tréfál. — Derecski. — Mén. — Pásztó. — Ilyvó. — Vajda. — Lőrinc. — Igló. — Kamasz. — Tót, szlovák. — (M. Ny. 1921.) — Doberdó. — Bellér. — Lej. — Lány, lagymatag. — Zsitva. — Ad vocem Mosony. — Kassa. — Gömör. — Lőrinc és származékai. (M. Ny. 1922.)

Ezenkívül szerkesztői üzenetek, könyvismertetések ugyancsak e folyóiratban.

KERESZTY ISTVÁN

osztályigazgató.

I. *Fordítások*: Liszt Ferenc: Chopin. (Kultura r.-t. 1921.) Franciából. Batka Richard: A régi görögök zenéje. (Zenetudományi Könyvtár 15. sz. 1921.) Németből.

II. *Értekezések és kisebb cikkek*: Egy kis — nagyon szükséges felvilágosítás. (Zenepedagógiai fejtegetés. A Józsefvárosi Zeneiskola évkönyve. 1919.) — Két

ideál: a népi és művészi zene. (Magyar Helikon 1920.) — Lavotta János halálának századik évfordulójára. — Gerster Etelka. — (Vas. Ujság 1920.) — Prozódia. (Kath. Kántor 1921.) — Zeneirodalom s egyéb. (Függ. Szemle 1921.) — Kritikus esetek, diszkrét indiszkrétciók. (Művészeti almanach 1922.)

III. *Operabírálatok és könyvismertetések*: a Vasárnapi Ujság 1919., Irodalom-tört. Közlemények 1921. évfolyamában. Nemzeti Ujság 1921. 255., 282., 290. 1922. ápr. 24-i számaiban, továbbá a M. Könyvszemle és Zenei Szemle 1922 évfolyamában.

1921. okt. 25-től 1922. április 30-ig a Nemzeti Ujság zenekritikusa.

DR. BÁRTEAI SZABÓ LÁSZLÓ

osztályigazgató.

Orkvétár a gr. Csáky család történetéhez. I., II. kötet Budapest 1919. Jelentések a Magyar Heraldikai és Genealogiai társaság 1919—1921. évi történetéhez. Turul 1919—1921. évf.

DR. BAJZA JÓZSEF

igazgatóőr.

I. *Értekezések*: Az elszakadt Horvátország. (Bpesti Szemle 1919.) — A másfél éves Jugoszlávia. — IV. Károly és a délszlávok. (Új Magyar Szemle 1920.) — The martyrdom of Croatia, London, 1920. — A délszláv konstituante. (Új Magyar Szemle 1921.) — Horvátország sorsa. (Bpesti Szemle 1921.) — Die kroatische Publizistik während des Weltkrieges. (Ungarische Jahrbücher 1921.) — Southern Slaw Unity. (The Oxford Hungarian Review 1922.)

II. Délszláv tárgyú *vezércikkek* az Új Nemzedék 1919—20. és a Magyar-ság 1921—22. évfolyamaiban.

III. Délszláv politikai *heti szemle* a Magyar Külpolitikai 1920—22. évfolyamaiban.

IV. Délszláv tárgyú *politikai cikkek* különféle magyar, német és angol folyóiratokban és lapokban.

V. Az olasz kir. kormányhoz benyújtott memorandum a horvát kérdésről a magyarországi bolsevizmus idején. (Kézirat.)

HOLUB JÓZSEF

igazgatóőr.

I. *Értekezések*: Magyar vonatkozású represszáliák. (Történeti Szemle 1919.) — Az életkor szerepe történeti jogunkban és az időlátott levelek. (Századok 1921. és különnyomatban is.) — Az 1290. évi 20. t.-c. magyarázatához. (Századok 1921.) — Le rôle de l'âge dans le droit hongrois du Moyen-âge. (Revue historique de droit français et étranger 1922.)

II. *Felolvasások*: Az életkor szerepe régi magyar jogunkban. (Felolvasta a M. T. Akadémia II. osztályának 1919. okt. 17-én tartott ülésén.) — A halálsetre szóló ajándékozás. (Székfoglaló értekezés, felolvasta a Szent István Aka-

démia II. osztályának 1920. nov. 19-én tartott ülésén. Kivonatossan megjelent a Szent István Akadémia értesítőjében. 1920.)

III. *Könyvismertetések*: a Századok 1920—22. és a Magyar Könyvszemle 1922. évfolyamában.

DR. JAKUBOVICH EMIL

igazgatóőr.

I. *Értekezések*: Bonfini-kodex-töredék a Magyar Nemzeti Múzeumban. (Magyar Könyvszemle 1919.) Adalékok nyelvemlékeink sorozatához. (M. Ny. 1919—1920.) A Gyécse (Géza) névhez. (M. Ny. 1920.) Régi magyar betegségevek. (M. Ny. 1921.)

II. *Kisebb cikkek*: Jahacecu — játék. — A XV. századi nyelvemlékhez. — Scentkurucht. — Tiszavarsányi levél 1474-ből. (M. Ny. 1919.) A Vászoly (Vazul) névhez. — Bottal ütő besenyő. (M. Ny. 1921.) Herdechelin. — Seyta. (M. Ny. 1922.) Bórhártya és papiros a XIV. században. (Magyar Könyvszemle 1922.)

III. *Felolvasások*: A legelső nyomtatott magyar szavak. (Nyelvtudományi Társaság 1920. jún. 8-i ülésén.)

A tihanyi alapítólevél olvasásához. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság 1922. március 21-i ülésén.) Adalékok az Árpádok családfájához. (A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság 1922. évi közgyűlésén.)

DR. RÉDEY TIVADAR

őr.

I. *Eredeti költemények és novella*: A Hét, A Társaság, Élet és Szivárvány c. folyóiratok. 1919—1922. évfolyamaiban.

II. *Műfordítások*: H. v. Hofmannsthal és R. M. Rilke költeményeiből az Életben. (1922.)

III. *Tanulmányok cikkek*: Farina Salvatore. — Karácsony, fegyverletétel után. — Edmond Rostand. — Szinpad, öltöző, revolver. — Mit várhat a forradalomtól a művészet? — Bibliopolisz. — Herczeg Ferenc három évtizede. — A demokrácia bírálata. (Élet 1919.) — Ady diákkori zsengei Zilahon. (Nyugat 1919.) — Paul Lindau. (A Hét 1919.) — A magyar beszéd szinpadai művészei: I. Mihályfi Károly, II. Szacs vay Imre, III. Gyenes László. (Magyar Múza, 1920.) — Kossuth-ereklyék a Nemzeti Múzeumban. (Magyarság 1921.) 1921.) — Szinjátzsás (Szivárvány 1921.) — Izsó Miklós négy levele. (Műbarát 1921.) — A füredi magyar játéksztn. (Balatoni Évkönyv, 1921.) — Erkel Ferenc levelei. (Bpesti Szemle 1922.) — Színház. — Rákosi Jenő ünnepén. (Magyar Élet 1922.) — A fiatal Fadrusz János. — Erkel Ferenc levelezése. — Jászai Mari. (Élet 1922.) — Petőfi lelke. (A Nép 1922.)

IV. *Kisebb cikkek*: A Nép és Nemzeti Ujság c. napilapokban.

V. *Ismertetések*: az Élet 1919. és Nyugat 1919. évfolyamaiban.

VI. *Önállóan megjelentek*: E. T. A. Hoffmann: Martin mester, a kádár és legényei. Fordította — (Világirodalom gyöngyei c. sorozatban 1922.) — E. T. A. Hoffmann: Scudéry kisasszony. (U. o. 1922.) — Az Orsz. Széchényi-könyvtár Petőfi-kiállítása. Ismerteti —. — (A M. Nemzeti Múzeum kiállításai I. 1922.)

DR. SIKABONYI ANTAL

őr.

I. *Tanulmányok, cikkek*: Egy megszállott város kulturéletéből. (Nemzeti Ujság 1920.) — Jókairól. (Új Nemzedék 1921.) — Riedl Frigyes. (Új Idők 1921.) — Az irodalom és a művészetek mai hivatásáról. (Magyar Helikon 1921. Különnyomatban is.) — Petőfi és Arany barátsága. (A Magyar Nemzeti Szövetség Petőfi-almanachjában 1922. Különnyomatban is.)

II. *Sajtó alá rendezte*: a Kisfaludy-társaság megbízásából RIEDL Frigyes Petőfi-könyvét.

III. *Kisebbségi közlemények*: a Pesti Hírlap 1920. és a Budapesti Hírlap 1920—22. évfolyamaiban.

DR. PÁNITY VUKOSZAVA

őr.

A katonai és a katonai ténykedéssel összefüggő irodalmi termékek jegyzéke. (Magyar Katonai Közlöny 1921.)

DR. ZSINKA FERENC

segédőr.

I. *Értekezések és cikkek*: Dömsödi török oklevelek. (Körösi Csoma Archivum, 1921. 2. sz.) — Zrínyi Miklós. (Magyar Mars, 1920. május.) — Szilády Áron. (Tört. Szemle, 1922. 1—4. f.; Századok, 1922.) — Hírlapi cikkek a Szózat, Magyar Ifjúság és Az Erő c. lapokban.

II. *Ismertetések*: Századok, 1919—22. évfolyamaiban.

NÉMETH GYULÁNÉ DR. SEBESTYÉN IRÉN

segédőr.

I. *Értekezések*: A finnek irodalma. (Szivárvány 1921.) — Az összetett mondat a finnugor nyelvekben. (Akadémiai pályatétel. A tervezet és három kidolgozott fejezet alapján az Akadémia a mű kidolgozására megbízást adott. L. Akadémiai Értesítő 1922.)

II. *Műfordítások*: Elisabeth v. Heyking: Szerelem, diplomácia és faházak. (Pantheon 1920.) A. Järnefelt: Ő és én. (Harangszó 1921.)

III. *Ismertetések*: a Magyar Nyelv 1922. évfolyamában.

DR. KÁDÁR JOLÁN

segédőr.

I. *Értekezések*: A budai és pesti német színház Shakespeare-sugókönyvei. (Magyar Shakespeare-Tár. 1919. és 1922.) — Bayer József. (Budapesti Szemle 1921. és Nemzeti Ujság 1921.)

II. *Felolvasás*: Bayer József emlékezete. (Felolvasta a Philologiai Társaság 1921. évi közgyűlésén.)

III. *Könyvismertetések*: az Egyetemes Philologiai Közl. 1919. és 1921. évfolyamába.

DR. BARTONIEK EMMA

segédőr.

A területi integritás biztosítékai alkotmányunkban. Felolvasás a Történelmi Társulat 1920. dec. 9-i ülésén.

DR. GORIUPP ALISZ

segédőr.

Ismertetések a Körösi Csoma Archivum 1921. és a Magyar Nyelv 1921. és 1922. évfolyamába.

DR. TÓTH LÁSZLÓ

segédőr.

I. *Értekezések*: Élelmiszerárak és élelmiszerbevásárlás a pápai udvarban XXII. János korában. (Magyar Kultúra 1921. Különnyomatban is.) — A Kossuth család lengyelországi ága. — Sörös Pongrác. Nekrológ. (Turul 1918—21.) La recente storiografia Ungherese. (Corvina 1922.)

II. *Felolvasások*: A Deák család cimeres levele és a Magyar Nemzeti Múzeum újabb cimeres levelei. (Fölolvasta a M. Heraldikai és Genealogiai Társaság 1921. márc. 19-i ülésében.) — A pápai udvar lakásviszonyai a XIV. század közepéig. (Bemutatva a Szent István Akadémia 1922. jan. 27-i ülésén.) — A Bitskey család cimeres levele. (Felolvasta a M. Heraldikai és Genealogiai Társaság 1922. évi nagygyűlésén.)

III. *Ismertetések és bírálatok*: a Turul 1918—21., a Magyar Mars 1921., a Századok 1919—22., a Magyar Kultúra 1921—22. évfolyamaiban.

Hazai és külföldi folyóiratok szemléje a Századok 1919—1922. évfolyamaiban.

LAVOTTA REZSŐ

zenedei igazgató.

Az Orsz. Széchényi-könyvtár zenei anyagának új beosztása. (Magyar Könyvszemle 1922.)

Zenekritikai és zenepolitikai cikkek A Nép 1921—22. évfolyamaiban.

DR. GREXA GYULA

berendelt középisk. tanár.

I. *Értekezések*: A krónikairás lélektana. (Világ 1919.) — A Csaba-monda és a székely hunhagyomány. Budapest, 1922. A szerző kiadása. — Adalékok Arany János eposzának forrásaihoz. (Irodalomtörténeti Közlemények 1922.) — A mondai és történeti anyag földolgozása Arany Jánosnál. (A Kisfaludy Társasághoz benyújtott és a Lukács Krisztina-díjjal koszorúzott pályamű 1921—22.)

II. *Könyvismertetés*: az Irodalomtörténeti Közlemények 1922. évi folyományában.